

УКРАЇНА

(19) UA

(11) 88533

(13) C2

(51) МПК (2009)
A01G 17/00МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ПАТЕНТУ НА ВИНАХІД

(54) СПОСІБ ВИРОЩУВАННЯ ЯБЛУНЕВИХ САДІВ НА НАПІВКАРЛИКОВИХ ПІДЩЕПАХ

1

2

(21) а200714654

(22) 25.12.2007

(24) 26.10.2009

(46) 26.10.2009, Бюл. № 20, 2009 р.

(72) МУХАРСЬКИЙ АНАТОЛІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ,
БОРОДАЙ ОЛЕКСАНДР ЮХИМОВИЧ, РІПАМЕ-
ЛЬНИК ВІТАЛІЙ ПЕТРОВИЧ, ЧМИХ СЕРГІЙ ВІТА-
ЛІЙОВИЧ(73) ПОДІЛЬСЬКА ДОСЛІДНА СТАНЦІЯ САДІВ-
НИЦТВА ІНСТИТУТУ САДІВНИЦТВА УААН

(56) RU 2037999 C1, 27.06.95.

Омельченко І. К. Основи створення і продуктивно-
го використання інтенсивних типів насаджень яб-
луні в лісостепу України. Автореф. дис. д. сільськ.
н., Київ - 1999.Ріпамельник В. П. Агробіологічна оцінка перспек-
тивного сортименту яблуні для Поділля України.
Автореф. дис. канд. сільськ. н., Умань – 2002.(57) Спосіб вирощування яблуневих садів на на-
півкарликових підщепах, що передбачає рядкову

посадку дерев стандартним садивним матеріалом з формуванням крони дерев по типу крони струнке веретено на напівкарликових підщепах 54-118 та аналогічних по силі росту, який **відрізняється** тим, що відстань між рядами складає 4 метри, відстань між деревами в ряду - 1,5 метра, із обов'язковим формуванням крони дерев по типу стрункого веретена та із обов'язковим застосуванням наступних етапів:

в усі наступні роки після посадки центральний провідник не вкорочують і чітко зберігають його вертикальність – 90° до поверхні ґрунту;
на другий рік в кроні дерев вирізають на "кільце" всі гілки з гострими кутами менше 50° відходження від центрального провідника;
ріст усіх інших гілок припиняють шляхом надання гілкам кутів відходження від центрального провідника не менше 80°.

Винахід відноситься до галузі сільського господарства, а саме до садівництва, і може бути використаний для створення насаджень яблуні інтенсивного типу на напівкарликових підщепах.

Відомий спосіб вирощування яблуневого саду на напівкарликових підщепах [1] за яким дерева висаджуються за схемою 5х3м, з подальшим формуванням веретеновидної крони.

Недоліком даного способу є розміщення малої кількості дерев на одиниці площі, та велика площа живлення (15м²), що сприяє посиленому ростовому процесу в кроні дерева, який відтягує строк вступу дерев в товарне плодоношення та ускладнює догляд за деревами.

Найбільш близьким по суті до заявлюваного способу є спосіб вирощування яблуневих садів на напівкарликових підщепах [2], що передбачає посадку саду саджанцями на напівкарликових підщепах (54-118 та аналогічних по силі росту) з відстанню 2 метри між деревами в ряду, і 4 метри між рядами із подальшим формуванням округлих малогабаритних і веретеноподібних крон. Даний спо-

сіб вирощування передбачає розміщення 1250 дерев на один гектар площі.

Недоліком даного способу є мала щільність дерев вирощених на напівкарликовій підщепі на одиниці площі, що забезпечує велику площу живлення одного дерева - 8м². При такій площі живлення, дерева які сформовані за округлими малогабаритними та веретеноподібними кронами, відзначаються посиленням ростом і формують крони великих об'ємів (2м ширини та 3,5-4м заввишки). Дані розміри крон дерев ускладнюють догляд за садом (обрізка, хімічний захист, збір плодів), затримується вступ в товарне плодоношення, погіршується світловий та повітряний режими, що за собою призводить до погіршення якості плодів.

В основу винаходу поставлено завдання удосконалення способу створення яблуневих садів на напівкарликових (54-188 та аналогічних по силі росту) підщепах, шляхом ущільнення посадки дерев та формуванням крони за типом удосконаленого стрункого веретена, забезпечити більшу кількість дерев на одиниці площі, сприятливий режим освітлення і аерації крон при високій щіль-

(13) C2

(11) 88533

(19) UA

ності насаджень, підвищення урожайності та якості плодів.

Суттєвими ознаками винаходу є: схема посадки дерев - 1,5 метри між деревами в ряду і 4 метри між рядами; та форма крони за типом удосконаленого стрункого веретена.

Поставлене завдання вирішується тим, що в запропонованому способі вирощування інтенсивного саду, з високою щільністю насаджень, дерева висаджують в кількості 1666 штуки на один гектар з послідовним у них формуванням крони по типу удосконаленого стрункого веретена. При цьому послаблюється сила росту дерев за рахунок ущільнення посадки, що сприяє кращому догляду за деревами, збільшенню питомої ваги плодової деревини в насадженнях, а як наслідок збільшення урожаю та покращення якості плодів.

Заявлюваний спосіб здійснюється таким чином.

Саджанці висаджуються рядковим способом, відстань між деревами в ряду складає 1,5 метра, відстань між рядами - 4 метра, що дає змогу розмістити на одному гектарі 1666 дерева. Садіння проводять стандартними (однорічними або двохрічними, кронуваними чи не кронуваними) саджанцями, вирощених будь яким способом на напівкарикових підщепах (54-188 та аналогічних по силі росту)

Крону дерев формують за типом удосконаленого стрункого веретена. Після садіння, якщо сад закладено однорічним нерозгалуженим садивним матеріалом, саджанці зрізають на висоті 90-100см від поверхні ґрунту для стимулювання росту бокових гілок. Якщо сад посаджено однорічним чи двохрічним кронуваним посадковим матеріалом - центральний провідник не вкорочується. І в усі наступні роки центральний провідник не вкорочу-

ється та необхідно чітко зберегти його вертикальність - 90° до поверхні ґрунту. На другий рік в кроні дерев вирізаються на "кільце" всі гілки з гострими кутами відходження від центрального провідника - це кути менші 50°. Всім іншим гілкам необхідно надати (пригнути та прив'язати) кути відходження не менше 80° для того щоб призупинити ріст та визвати утворення плодової деревини, в основному кільчаток. Цей вид робіт здійснюється протягом травня місяця, гілочки підв'язуються до штамба дерев, але через 1-1,5 місяця підв'язки потрібно зняти для запобігання утворення перетяжок на штамбах. На третій і наступні роки вирізаються всі гілки з гострими кутами (<50°) та ті гілки в яких явно переважають ростові процеси, тобто, якщо в місці відходження від центрального провідника вона має товщину $\frac{1}{2}$ товщини провідника, то її необхідно вирізати, а також видаляються всі вертикальні гілки, що є в кроні. Таким чином досягається товщина плодової стіни 1-1,5 метра.

Застосування запропонованого способу дозволить збільшити щільність посадки дерев, на середньорослих підщепах, з компактним високопродуктивним типом крони, спростить догляд за деревами, прискорить вступ дерев в товарне плодоношення, підвищить урожайність та якість плодів.

Джерела інформації:

1. Омельченко І.К. Наукові основи підвищення продуктивності насаджень яблуні: Садівництво, Міжвідомчий тематичний науковий збірник - К., 1990 -Вип.39. С.17-27.

2. Омельченко І.К., Жук В.М. Сучасні типи інтенсивних насаджень яблуні в країні: Садівництво, Міжвідомчий тематичний науковий збірник - К., 2005. -Вип.57. -С.243-252(прототип).